II

(Muut kuin lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset)

PÄÄTÖKSET

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMA (EU) 2020/1836,

annettu 14 päivänä toukokuuta 2020,

vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin erillisvirastojen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2018: toiminnan tuloksellisuus, varainhoito ja sen valvonta

EUROOPAN PARLAMENTTI, joka

— ottaa huomioon päätöksensä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin erillisvirastojen talousarvioiden toteuttamisesta varainhoitovuonna 2018,

— ottaa huomioon komission kertomuksen vastuuvapauden myöntämistä koskevasta seurannasta varainhoitovuoden 2017 osalta (COM(2019) 334),

— ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen EU:n virastoista varainhoitovuodelta 2018 sekä virastojen vastaukset ([1]),

— ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen 12 päivänä kesäkuuta 2019 julkaiseman katsauksen nro 07/2019 ”Nopea tilannekatsaus kestävyysraportoinnista: EU:n toimielinten ja virastojen tilanteen kartoitus”,

— ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 ([2]) kumoamisesta 25 päivänä lokakuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 ja erityisesti sen 1 artiklan 2 kohdan ja 208 artiklan,

— ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta 18 päivänä heinäkuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 ([3]) ja erityisesti sen 68 ja 70 artiklan,

— ottaa huomioon Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 208 artiklassa tarkoitettuja elimiä koskevasta varainhoidon puiteasetuksesta 30 päivänä syyskuuta 2013 annetun komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 1271/2013 ([4]) ja erityisesti sen 110 artiklan,

— ottaa huomioon Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 70 artiklassa tarkoitettuja, SEUT-sopimuksen ja Euratomin perustamissopimuksen nojalla perustettuja elimiä koskevasta varainhoidon puiteasetuksesta 18. joulukuuta 2018 annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2019/715 ([5]) ja erityisesti sen 105 artiklan,

— ottaa huomioon työjärjestyksen 100 artiklan ja liitteen V,

— ottaa huomioon työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan ja kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan lausunnot,

— ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A9-0079/2020),

([1]) EUVL C 417, 11.12.2019, s. 1.
([2]) EUVL L 298, 26.10.2012, s. 1.
([3]) EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1.
([4]) EUVL L 328, 7.12.2013, s. 42.
([5]) EUVL L 122, 10.5.2019, s. 1.

A. toteaa, että tämä päätöslauselma sisältää delegoidun asetuksen (EU) N:o 1271/2013 110 artiklan sekä Euroopan parlamentin työjärjestyksen liitteessä V olevan 3 artiklan mukaisesti asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 208 artiklassa sekä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 70 artiklassa tarkoitettuja elimiä koskeviin vastuuvapauspäätöksiin liittyvät luonteeltaan yleiset huomautukset;

B. korostaa vastuuvapauden myöntävänä viranomaisena vastuuvapausmenettelyn yhteydessä, että on tärkeää vahvistaa edelleen tulosbudjetoinnin käsitettä ja unionin toimielinten vastuuvelvollisuutta sekä noudattaa henkilöresursseja koskevaa hyvää hallintotapaa;

1. korostaa, että virastot voivat vaikuttaa merkittävästi toimintapolitiikkaan, päätöksentekoon sekä ohjelmien täytäntöönpanoon aloilla, jotka ovat äärimmäisen tärkeitä unionin kansalaisille ja joita ovat muun muassa turvallisuus, terveys, tutkimus, talousasiat, vapaus ja oikeus; toteaa jälleen, että virastoilla on tärkeitä tehtäviä, jotka vaikuttavat suoraan unionin kansalaisten päivittäiseen elämään; palauttaa lisäksi jälleen kerran mieliin virastojen ja etenkin sääntelyvirastojen ja riippumatonta tietojenkeruuta harjoittavien virastojen itsemääräämisoikeuden merkityksen; muistuttaa, että virastojen perustamisen päätarkoituksena oli unionin järjestelmien hallinnointi, sisämarkkinoiden toteuttamisen helpottaminen ja riippumattomien teknisten tai tieteellisten arviointien suorittaminen; panee tässä yhteydessä tyytyväisenä merkille, että yleisesti ottaen virastot hoitavat tehtävänsä tuloksellisesti;

2. panee tyytyväisenä merkille virastojen saavuttaman näkyvän edistyksen toimissa, joilla vastataan vuotuisissa vastuuvapausmenettelyissä esitettyihin kehotuksiin ja suosituksiin; panee tyytyväisenä merkille, että tilintarkastustuomioistuimen vuodelta 2018 antaman unionin virastoja koskevan vuosikertomuksen mukaan tilintarkastustuomioistuin antoi vakiomuotoisen tarkastuslausunnon kaikkien virastojen tilien luotettavuudesta; panee lisäksi merkille, että tilintarkastustuomioistuin antoi vakiomuotoisen lausunnon kaikkien virastojen tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta; toteaa, että tilintarkastustuomioistuin antoi vakiomuotoisen lausunnon kaikkien virastojen tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta lukuun ottamatta Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirastoa (EASO); panee merkille, että EASOn osalta tilintarkastustuomioistuin esitti perustelut varauman sisältävälle lausunnolle varainhoitovuosien 2016 ja 2017 maksujen laillisuuteen ja sääntöjenmukaisuuteen liittyvien havaintojensa perusteella, mutta varainhoitovuosien 2016 ja 2017 vaikutuksia lukuun ottamatta 31 päivänä joulukuuta 2018 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat EASOn maksut ovat tilintarkastustuomioistuimen mukaan kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset; panee merkille EASOn jatkuvan edistymisen uudistusten ja korjaavia toimia koskevien suunnitelmien toteuttamisessa;

3. panee merkille, että vuonna 2018 unionin 32 erillisviraston määrärahat olivat noin 2 590 000 000 euroa maksusitoumusmäärärahoina, mikä on noin 10,22 prosenttia enemmän kuin vuonna 2017, ja 2 360 000 000 euroa maksumäärärahoina, mikä vastaa 5,13 prosentin lisäystä vuoteen 2017 verrattuna; panee lisäksi merkille, että 2 360 000 000 eurosta noin 1 700 000 000 euroa rahoitettiin unionin yleisestä talousarviosta ja että määrä on 72,16 prosenttia virastojen vuoden 2018 kokonaisrahoituksesta (72,08 prosenttia vuonna 2017); toteaa lisäksi, että noin 657 000 000 euroa rahoitettiin palkkioilla ja maksuilla sekä osallistuvien jäsenvaltioiden suorilla maksuosuuksilla;

4. kehottaa jälleen yksinkertaistamaan ja nopeuttamaan vastuuvapausmenettelyä siten, että päätös vastuuvapauden myöntämisestä tehtäisiin välittömästi sitä vuotta, jolta vastuuvapaus myönnetään, seuraavana vuonna, jolloin menettely voitaisiin viedä päätökseen kutakin tilivuotta seuraavana vuonna; panee tässä yhteydessä tyytyväisenä merkille toimet ja hyvän yhteistyön Euroopan unionin virastojen verkoston (jäljempänä verkosto) ja yksittäisten virastojen sekä etenkin tilintarkastustuomioistuimen kanssa ja toteaa tämän osoittavan selvästi, että niillä on potentiaalia yksinkertaistaa ja nopeuttaa menettelyä omalta osaltaan; on tyytyväinen tähän mennessä aikaansaatuun edistykseen ja kehottaa kaikkia asiaan liittyviä toimijoita jatkamaan toimiaan menettelyn edistämiseksi entisestään;

Tilintarkastustuomioistuimen havaitsemat pääasialliset riskit ja sen esittämät suositukset

5. panee tyytyväisenä merkille, että tilintarkastustuomioistuin pitää kertomuksensa mukaan virastojen kansainvälisesti hyväksyttyihin tilinpäätösstandardeihin perustuvien tilien luotettavuuteen kohdistuvaa riskiä yleisesti ottaen vähäisenä ja että aiemmin on ilmennyt vain vähän olennaisia virheitä; panee kuitenkin merkille, että komissio tekee yhä enemmän valtuutussopimuksia, joissa virastoille annetaan uusia erityistehtäviä ja osoitetaan niille tätä varten tuloja, ja että tämän vuoksi virastojen kirjanpitokohtelun johdonmukaisuuden ja läpinäkyvyyden varmistaminen on haasteellista;

6. toteaa, että tilintarkastustuomioistuin pitää kertomuksensa mukaan useimpien virastojen tilien perustana olevien tulojen laillisuuteen ja sääntöjenmukaisuuteen kohdistuvaa riskiä yleisesti ottaen vähäisenä ja keskisuurena sellaisten osittain omarahoitteisten virastojen osalta, joissa palkkioiden ja maksuosuuksien veloittamiseen ja keräämiseen talouden toimijoilta tai yhteistyötä tekeviltä mailta sovelletaan erityisiä sääntöjä; toteaa, että tilintarkastustuomioistuin pitää virastojen tilien perustana olevien toimien laillisuuteen ja sääntöjenmukaisuuteen kohdistuvaa riskiä yleisesti ottaen keskisuurena, joskin se katsoo riskin vaihtelevan vähäisestä suureen talousarvion osastosta toiseen; panee merkille, että osastossa 1 (henkilöstömenot) riski on yleensä vähäinen, osastossa 2 (hallintomenot) riskiä pidetään keskisuurena ja osastossa 3 (toimintamenot) riskin katsotaan vaihtelevan vähäisestä suureen virastoittain ja niiden toimintamenojen luonteen mukaan; toteaa, että suuret riskit johtuvat usein hankintoihin ja avustuksiin liittyvistä maksuista, jotka olisi otettava huomioon, kun tilintarkastustuomioistuin päättää tulevien tarkastusten otannasta;

7. toteaa, että tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen mukaan varainhoidon moitteettomuuteen kohdistuu keskisuuri riski ja sen on havaittu kohdistuvan pääasiassa informaatioteknologiaan (IT) ja julkisiin hankintoihin; pitää valitettavana, että informaatioteknologia ja julkiset hankinnat ovat edelleen virheille alttiita aloja; toistaa komissiolle esittämänsä kehotuksen järjestää lisäkoulutusta ja tarjota hyvien käytäntöjen vaihtoa virastojen hankintaryhmille;

8. painottaa, että tarve ylläpitää erillisiä hallintorakenteita ja -menettelyjä kussakin virastossa synnyttää luonnostaan hallinnon tehokkuuteen kohdistuvan toimintariskin, ja kehottaa virastoja vahvistamaan aihekohtaista ryhmittelyään ja yhteistyötään politiikanalojensa mukaan yhdenmukaistamisen ja resurssien tehokkaan jakamisen varmistamiseksi; kehottaa virastoja lisäämään ponnistuksiaan yhteisten palvelujensa soveltamisalan laajentamiseksi ja parantamaan näin menettelyidensä tehokkuutta ja kustannustehokkuutta;

9. korostaa kahden päätoimipaikan, toiminnallisen ja hallinnollisen päätoimipaikan, aiheuttamaa ongelmaa, sillä ne eivät tuota virastoille toiminnallista lisäarvoa, ja kehottaa toteuttamaan lisätoimia tehottomuuksien vähentämiseksi; kannustaa virastoja toimimaan samoissa tiloissa, vaikka ne keskittyvät kukin omiin erityisiin politiikanaloihinsa; toteaa, että komissio vastaa mahdollista yhdistämistä, sulkemista ja/tai tehtävien siirtämistä koskevien ehdotuksien tekemisestä;

10. toteaa, että tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen mukaan aiempien vuosien havaintojen perusteella ja sillä perusteella, että EU:n politiikkojen tiedetään kehittyneen tiettyyn suuntaan eräillä alueilla, jäsenvaltioiden yhteistyön tasoon liittyvä riski on korkea seuraavien virastojen osalta: Euroopan raja- ja merivartiovirasto (Frontex), Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirasto (EASO) ja Euroopan kemikaalivirasto (ECHA); toistaa komissiolle esittämänsä kehotuksen saattaa nämä kysymykset neuvoston asialistalle jäsenvaltioiden yhteistyön vahvistamiseksi;

11. on tietoinen siitä, että virastojen vaikuttava, tehokas ja virheetön työ liittyy läheisesti niiden toiminnallisten ja hallinnollisten toimintojen kattamiseksi tarvittavaan riittävään rahoitukseen;

Talousarvio- ja varainhallinto

12. panee merkille verkoston hyväksyvän vastauksen parlamentin pyyntöön antaa unionin toimielimille rakentavaa palautetta vuoden 2020 jälkeisestä monivuotisesta rahoituskehyksestä käytävien neuvottelujen yhteydessä ja toteaa, että kutakin virastoa pyydettiin analysoimaan komission monivuotista rahoituskehystä 2021–2027 koskevaa ehdotusta; panee merkille monivuotisen rahoituskehyksen suuren merkityksen virastojen talousarvioille ja kannustaa virastoja jatkamaan uusien rahoituslähteiden etsimistä unionin talousarviosta nykyisin maksettavien maksuosuuksien rinnalle;

13. toteaa, että eräiden virastojen talousarvion toteuttamista koskevat tarkastetut selvitykset eroavat yksityiskohtaisuuden osalta useimpien muiden virastojen antamista selvityksistä, mikä osoittaa, että virastojen talousarvioselvityksiä varten tarvitaan selvät suuntaviivat; panee merkille toimet, joita on toteutettu johdonmukaisuuden varmistamiseksi tilinpäätöksen esittämisessä ja sitä koskevassa raportoinnissa; panee myös tänä vuonna merkille erot tietyissä virastojen toimittamissa tiedoissa ja asiakirjoissa, erityisesti henkilöstöä koskevien lukujen osalta, myös henkilöstötaulukkoa koskevissa kertomuksissa (täytetyt toimet tai unionin talousarviossa hyväksytty toimien enimmäismäärä); panee merkille verkoston vastauksen, jonka mukaan se noudattaa komission suuntaviivoja, joita tarkistettiin delegoidun asetuksen (EU) 2019/715 johdosta ja jotka hyväksyttiin 20. huhtikuuta 2020; toistaa lisäksi komissiolle esittämänsä pyynnön toimittaa tulevina vuosina vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle automaattisesti 32 erillisviraston osalta viralliset luvut, jotka koskevat virallista talousarviota (maksusitoumusmäärärahoina ja maksumäärärahoina) ja henkilöstön määrää (henkilöstötaulukko, sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat 31. joulukuuta kyseisenä vuonna);

Tuloksellisuus

14. kannustaa virastoja ja komissiota kehittämään edelleen ja soveltamaan tulosbudjetoinnin periaatetta, etsimään johdonmukaisesti vaikuttavimpia keinoja tuottaa lisäarvoa ja selvittämään edelleen mahdollisia parannuksia resurssien tehokkaaseen hallintaan; panee merkille tilintarkastustuomioistuimen ehdotuksen virastojen talousarvioiden esittämisestä toiminnoittain, mikä mahdollistaisi resurssien yhdistämisen toimintoihin, joissa ne käytetään, ja helpottaisi määrärahojen kohdentamista, lisäisi tehokkuutta sekä vähentäisi tarpeettomia menoja;

15. panee tyytyväisenä merkille, että virastot perustivat verkoston keskinäiseksi yhteistyöfoorumiksi vahvistamaan virastojen näkyvyyttä, tunnistamaan ja edistämään tehostamismahdollisuuksia ja tuomaan lisäarvoa; panee merkille verkoston lisäarvon, kun se tekee yhteistyötä parlamentin kanssa, ja suhtautuu myönteisesti sen pyrkimyksiin toimien ja tiedon koordinoimisessa, keräämisessä ja konsolidoinnissa unionin toimielinten hyväksi; pitää myönteisinä myös ohjeita, joita verkosto antaa virastoille niiden pyrkiessä optimoimaan valmiuksiaan suunnitella ja seurata tuloksia sekä käytettyjä määrärahoja ja resursseja ja raportoida niistä;

16. panee tyytyväisenä merkille, että eräät samaan aiheryhmään kuuluvat virastot, kuten oikeus- ja sisäasioiden alan virastot ([6]) ja Euroopan valvontaviranomaiset ([7]), tekevät jo tehokasta yhteistyötä; kannustaa muitakin virastoja lisäämään mahdollisuuksien mukaan keskinäistä yhteistyötä yhteisten palvelujen ja synergioiden toteuttamisen lisäksi myös niiden yhteisillä politiikanaloilla; toteaa, että suurin osa virastoista pyrkii parantamaan synergiaa sekä resurssien jakamista; panee merkille, että verkosto on laatinut sähköisen luettelon jaetuista palveluista, jotka ovat pääasiassa IT-palveluja, ja että vuonna 2018 kehitettiin kokeiluhanke, jonka tarkoituksena oli seurata jaettujen palvelujen käyttöä ja hyötyjä ja joka laajennettiin vuonna 2019 kattamaan kaikki jaetut palvelut;

17. toteaa, että tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen mukaan vuonna 2018 edistyttiin jonkin verran komission kehittämän henkilöstöhallinnon työvälineen Sysper2-järjestelmän käyttöönotossa ja että vuonna 2018 viisi uutta virastoa otti sen käyttöön; toteaa kuitenkin, että työvälineen käyttöönotossa edistyminen vaihtelee, koska hanke on mutkikas ja jokaisella virastolla on omat erikoisuutensa; kehottaa tästä syystä komissiota antamaan apua sen varmistamiseksi, että työvälinettä hyödynnetään asianmukaisesti; panee lisäksi merkille virastojen tyydyttävän edistymisen sähköisen hankintamenettelyn käyttöönotossa; toteaa kuitenkin, että useat virastot ovat vasta ottamassa käyttöön komission kehittämiä sähköisen laskutuksen välineitä;

18. ilmaisee huolensa siitä, että kestävyysraportteja julkaisee vain yksi EU:n virasto, Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto; kehottaa kaikkia virastoja sisällyttämään kestävyyden täysimääräisesti niiden ilmoittamiin tietoihin, julkaisemaan kestävyysraportteja, jotka kattavat sekä organisaation toiminnan että toteutetut toimet, sekä varmistamaan kestävyysraportoinnin uskottavuuden tarkastusten avulla;

19. korostaa, että unionin virastojen on tehtäviään hoitaessaan kiinnitettävä erityistä huomiota sen varmistamiseen, että noudatetaan unionin oikeutta, kunnioitetaan suhteellisuusperiaatetta ja noudatetaan sisämarkkinoiden perusperiaatteita;

20. kannustaa virastoja jatkamaan palvelujensa digitalisoimista koskevan johdonmukaisen politiikan kehittämistä;

Henkilöstöpolitiikka

21. toteaa, että 32 viraston palveluksessa oli vuonna 2018 virkamiehiä, väliaikaisia ja sopimussuhteisia toimihenkilöitä sekä kansallisia asiantuntijoita yhteensä 7 626 (7 324 vuonna 2017), joten lisäystä edellisvuoteen verrattuna oli 3,74 prosenttia;

22. panee merkille, että vuonna 2018 kuusi virastoa saavutti ylimmän johdon tasolla sukupuolten tasapuolisen edustuksen ja neljä virastoa hyvän tasapainon, mutta 14 virastossa sukupuolten tasapuolista edustusta ei ollut (yhdessä niistä ylimmässä johdossa oli vain miehiä); kehottaa virastoja tekemään enemmän sukupuolten tasapuolisen edustuksen parantamiseksi johtotason työntekijöiden keskuudessa;

([6]) Euroopan raja- ja merivartiovirasto (Frontex), vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava eurooppalainen virasto (eu-LISA), Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirasto (EASO), Euroopan tasa-arvoinstituutti (EIGE), Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus (EMCDDA), Euroopan unionin lainvalvontakoulutusvirasto (CEPOL), Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirasto (Europol), Euroopan unionin perusoikeusvirasto (FRA) sekä Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virasto (Eurojust).

([7]) Euroopan pankkiviranomainen (EPV), Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen (EIOPA) ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen (ESMA).

23. panee lisäksi merkille, että vuonna 2018 kolmen viraston hallintoneuvostoissa sukupuolet olivat tasapuolisesti edustettuina ja kuudessa virastossa tasapaino oli hyvä, mutta 21 virastossa sukupuolijakauma oli epätasapainoinen (yhdessä niistä hallintoneuvosto koostui yksinomaan miehistä); pyytää jäsenvaltioita ja hallintoneuvostoihin osallistuvia organisaatiota ottamaan huomioon tarpeen parantaa sukupuolten tasapuolista edustusta, kun ne nimittävät edustajiaan näihin elimiin;

24. huomauttaa, että vain yksi virasto, Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen (ESMA), on ilmoittanut sukupuolten tasapuolisesta edustuksesta sekä ylimmän johdon työntekijöiden keskuudessa että hallintoneuvostossa; panee tyytyväisenä merkille tämän saavutuksen ja kehottaa muita virastoja seuraamaan tätä hyvää esimerkkiä;

25. panee merkille virastojen toimittamat tiedot sukupuolten tasapuolisesta edustuksesta ylimmässä johdossa ja hallintoneuvostoissa sekä eräiden virastojen huomautukset siitä, ettei niillä ole ylintä johtoa pääjohtajaa lukuun ottamatta; pyytää tältä osin virastoja esittämään tulevaisuudessa tiedot kaikista hallintohenkilöstön ryhmistä;

26. kannustaa virastoja laatimaan pitkän aikavälin henkilöstöhallinnon kehyksen, jossa käsitellään henkilöstön työ- ja yksityiselämän tasapainoa, elinikäistä ohjausta ja urakehitystä, sukupuolten tasapuolista edustusta, etätyötä, syrjimättömyyttä, maantieteellistä tasapainoa sekä vammaisten henkilöiden palvelukseenottoa ja integrointia;

27. panee merkille tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen päätelmän, jossa todetaan, että tilintarkastustuomioistuin laati vuonna 2017 nopean tilannekatsauksen siihen, miten virastot ovat panneet täytäntöön sitoumuksensa, jonka mukaan henkilöstötaulukossa olevista toimista vähennetään viisi prosenttia vuosina 2014–2018, ja että viiden prosentin vähennys oli toteutunut, joskin hieman viiveellä;

28. panee merkille, että henkilöstön riittämättömyys aiheuttaa joillekin virastoille haasteen erityisesti silloin, kun virastoille määrätään uusia tehtäviä ilman, että tehtävien hoitamista varten myönnetään lisähenkilöstöä, ja toteaa, että vastuuvapauden myöntävä viranomainen on huolestunut erityisesti eräiden virastojen vaikeuksista löytää päteviä henkilöitä tiettyihin palkkaluokkiin, mikä haittaa virastojen yleistä tuloksellisuutta ja edellyttää ulkoisten toimijoiden käyttöä;

29. antaa tunnustusta virastojen toteuttamista toimista sellaisen ympäristön luomiseksi, jossa ei esiinny työpaikkahäirintää, kuten henkilöstölle ja johdolle tarjottavasta lisäkoulutuksesta sekä neuvonta- ja häirintäyhdyshenkilöjen käyttöönotosta; kehottaa virastoja, jotka eivät vielä ole toteuttaneet tällaisia toimia, toteuttamaan niitä, ja kannustaa häirintään liittyviä valituksia saaneita virastoja käsittelemään valitukset kiireellisesti;

30. panee merkille, että virastot seuraavat ja arvioivat jatkuvasti henkilöstömääriään sekä henkilöstön ja määrärahojen lisäämistä koskevia tarpeitaan ja esittävät tarvittaessa niitä koskevia pyyntöjä; toteaa, että tällaisia pyyntöjä olisi käsiteltävä laajemmassa toimielinten välisessä prosessissa, jotta resurssien määrä vastaa virastojen tehtäviä ja vastuualueita;

31. korostaa henkilöstön hyvinvointia koskevan politiikan merkitystä; korostaa, että virastojen olisi tarjottava kunnolliset ja korkealaatuiset työolot kaikille työntekijöille;

32. panee tilintarkastustuomioistuimen kertomuksesta merkille, että tilintarkastustuomioistuimen tarkastusta varten tehtyyn otokseen sisältyneistä maksuista oli havaittavissa kehityssuuntaus, jossa oman, henkilöstösääntöjen alaisen henkilöstön puutetta kompensoitiin ulkoisella henkilöstöllä (erityisesti IT-konsultteja), jota työskentee toisinaan virastojen tiloissa, sekä sopimussuhteisilla toimihenkilöillä ja vuokratyöntekijöillä; toteaa, että viisi virastoa käytti rekisteröidyiltä työvoiman vuokrausyrityksiltä hankittuja tilapäistyöntekijöitä mutta ne eivät noudattaneet kaikkia Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/104/EY ([8]) ja kansallisten lakien säännöksiä (esimerkiksi tilapäistyöntekijöiden työehtojen osalta); panee merkille, että kolmella virastolla oli IT-palvelusopimuksia ja muita konsulttisopimuksia, jotka oli muotoiltu ja/tai pantu täytäntöön siten, että sopimukset saattaisivat käytännössä tarkoittaa vuokratyöntekijöiden osoittamista virastojen käyttöön (mise à disposition), sen sijaan että sopimusten perusteella olisi toimitettu selkeästi määriteltyjä palveluita tai tuotteita ja että sopimusten yhteydessä olisi noudatettu direktiiviä 2008/104/EY, EU:n henkilöstösääntöjä sekä sosiaalisia ja työllisyyttä koskevia sääntöjä, mikä altistaa nämä virastot oikeudellisille riskeille ja mainevahingolle; kehottaa verkostoa ottamaan käyttöön yleisen politiikan, jolla estetään vakinaisen henkilöstön korvaaminen kalliimmilla ulkopuolisilla asiantuntijoilla;

33. panee huolestuneena merkille tilintarkastustuomioistuimen tekemät havainnot siitä, että joissain virastoissa tilapäistyötekijöiden työehdot ovat huonommat kuin viraston suoraan rekrytoimilla työntekijöillä; muistuttaa, että direktiivin 2008/104/EY ja useiden valtioiden kansallisen työlainsäädännön mukaan tilapäistyöntekijöillä on oltava samanlaiset työehdot kuin palveluita käyttävän yrityksen suoraan rekrytoimilla työntekijöillä; kehottaa kyseisiä virastoja arvioimaan tilapäistyöntekijöidensä työehtoja ja huolehtimaan siitä, että ne ovat unionin ja kansallisen työlainsäädännön mukaisia;

([8]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/104/EY, annettu 19. marraskuuta 2008, vuokratyöstä (EUVL L 327, 5.12.2008, s. 9).

34. panee merkille, että unionin virastoissa on ilmoitettu hyvin vähän väärinkäytösten paljastamista koskevia tapauksia, mikä herättää epäilyksen siitä, että joko henkilöstö ei ole tietoinen nykyisistä säännöistä tai se ei luota järjestelmään; kehottaa saattamaan kaikkien unionin virastojen väärinkäytösten paljastajien suojelua koskevat toimintaperiaatteet Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/1937 ([9]) mukaisiksi; kehottaa virastoja hyödyntämään tehokkaasti väärinkäytösten paljastamista koskevia sisäisiä sääntöjään tai suuntaviivojaan; kehottaa niitä virastoja, joissa tällaisten sääntöjen hyväksymisprosessi on vielä kesken, saattamaan sen päätökseen ilman tarpeettomia viivästyksiä;

35. kehottaa kaikkia virastoja antamaan tiedot henkilöstönsä vuosittaisesta vaihtuvuudesta ja sairauslomista johtuvista keskimääräisistä poissaoloista ja ilmoittamaan selvästi toimet, jotka olivat täytettyinä kyseisen vuoden 31 päivänä joulukuuta, jotta voidaan varmistaa virastojen vertailukelpoisuus;

36. kehottaa uudelleen komissiota tarkistamaan, miten eri jäsenvaltioissa työskentelevien työntekijöiden palkkaan sovellettava korjauskerroin lasketaan, jotta parannetaan virastojen henkilöstön maantieteellistä tasapainoa;

37. panee huolestuneena merkille, että henkilöstön palkkoihin sovellettavat alhaiset korjauskertoimet aiheuttavat vaikeita tilanteita, jotka saattavat haitata viraston kykyä suorittaa päivittäiset tehtävänsä tehokkaasti ja johtaa henkilöstön suureen vaihtuvuuteen; korostaa, että sellaisissa maissa sijaitsevien virastojen, joissa sovelletaan alhaista korjauskerrointa, olisi saatava komissiolta lisätukea täydentävien toimenpiteiden toteuttamiseen, kuten Eurooppa-koulujen ja muiden laitosten perustamiseen, jotta virastoista saadaan houkuttelevampia nykyisten ja mahdollisten uusien työntekijöiden kannalta; kehottaa komissiota arvioimaan palkan korjauskertoimien soveltamisen vaikutuksia ja toteuttamiskelpoisuutta tulevaisuudessa;

38. panee merkille, etteivät useimmat virastot julkaise ilmoituksia avoimista toimista unionin henkilöstövalintatoimiston (EPSO) verkkosivustolla; panee merkille huolen korkeista käännöskustannuksista; pitää tässä yhteydessä myönteisenä verkoston käynnistämää ja ylläpitämää virastojen välistä työpaikkasivustoa ja kehottaa kaikkia virastoja hyödyntämään tätä foorumia;

39. kannustaa niitä unionin virastoja, joilla ei ole perusoikeusstrategiaa, harkitsemaan sellaisen hyväksymistä, ja sisällyttämään siihen viittauksen perusoikeuksiin käytännesäännöissä, joissa määriteltäisiin henkilöstön tehtävät ja koulutus; suosittelee, että toteutetaan tehokkaita ennaltaehkäisytoimia ja tunnistetaan tehokkaita menettelyjä häirintäongelmien ratkaisemiseksi;

Hankintamenettelyt

40. panee huolestuneena merkille, että tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen mukaan havaittiin puutteita, jotka koskivat seuraavia seikkoja: liiallinen riippuvaisuus toimeksisaajista, ulkopuolisesta konsultoinnista ja vuokratyöntekijöistä, puutteellisten sopimuksentekoperusteiden käyttäminen sekä sopimusten tekeminen sellaisten tarjoajien kanssa, joiden tarjoukset olivat poikkeuksellisen alhaisia ilman että alhaisille tarjouksille olisi esitetty mielekkäitä perusteluita; panee merkille, että useat virastot ovat ulkoistaneet laajassa mitassa tavanomaisia toimintojaan ja toisinaan ydintoimintojaan, minkä myötä virastojen sisäinen asiantuntemus vähenee ja sopimusten toteuttamisen valvonta heikentyy, ja että hankintamenettelyissä havaittiin joitakin puutteellisuuksia, jotka voivat estää reilua kilpailua ja joiden seurauksena taloudellisesti edullisimmat hankinnat saattavat jäädä tekemättä; suosittelee asianmukaista hinnan ja laadun välistä suhdetta sopimuksia tehtäessä, puitesopimusten mahdollisimman hyvää suunnittelua, välityspalvelujen perusteltua käyttöä sekä yksityiskohtaisten puitesopimusten käyttöä; panee merkille, että kuuden viraston osalta IT-laitteiston toimituksia ja kunnossapitoa koskevan puitesopimuksen ehdot olivat heikkoja siinä mielessä, että ne sallivat sellaistenkin laitteiden hankinnan, joita ei nimenomaisesti mainittu sopimuksessa ja jotka eivät sisältyneet alun perin toteutettuun kilpailutukseen, ja lisäksi toimeksisaajalla oli sopimuksen mukaan oikeus periä toimitetuista laitteista palkkioita, jotka lisättiin muilta tavarantoimittajilta perittyihin hintoihin; toteaa, että virastoilla ei sinänsä ole valtuuksia muuttaa perustavaa laatua olevia sopimusjärjestelyjä, mutta virastojen ennakkotarkastuksissa ei varmistettu, olivatko toimeksisaajan perimät palkkiot oikein laskettuja; kehottaa kaikkia unionin virastoja ja elimiä noudattamaan tiukasti julkisia hankintoja koskevia sääntöjä; korostaa, että digitalisointi tarjoaa virastoille erinomaisen mahdollisuuden lisätä tehokkuutta ja avoimuutta myös julkisissa hankinnoissa; kehottaa tästä syystä kaikkia virastoja ja elimiä saattamaan nopeasti valmiiksi ja ottamaan käyttöön sähköiset tarjouskilpailut, sähköisen tarjousten toimittamisen, sähköisen laskutuksen ja julkisten hankintojen sähköiset lomakkeet; pyytää komissiota ja virastoja puuttumaan pikaisesti hankintaryhmien tarvittaviin parannuksiin, kun otetaan huomioon, että ongelma on jatkuva ja se on ratkaistava järjestelmän tasolla;

([9]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1937, annettu 23. lokakuuta 2019, unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (EUVL L 305, 26.11.2019, s. 17).

41. katsoo, että unionin virastojen, elinten ja toimielinten on toimittava esimerkkinä avoimuuden suhteen; kehottaa tästä syystä julkaisemaan täydelliset luettelot julkisilla hankintamenettelyillä tehdyistä sopimuksista, myös niistä, joiden arvo alittaa lainsäädännössä vaaditun 15 000 euron kynnysarvon;

42. panee merkille, että erillisvirastot ja muut elimet sekä kahdeksan unionin yhteisyritystä pyrkivät entistä enemmän hyödyntämään yhteisiä hankintamenettelyjä ja sitä kautta saavuttamaan suurempaa hallinnollista tehokkuutta ja suurempia mittakaavaetuja; toteaa kuitenkin, että vaikka kehitys näyttää lupaavalta, yritykset yhteishankintojen toteuttamiseksi eivät aina ole olleet menestyksekkäitä esimerkiksi sen vuoksi, että markkina-analyysi on ollut riittämätöntä;

Eturistiriitojen ennaltaehkäisy ja hallinta sekä avoimuus

43. toteaa, että 2. huhtikuuta 2019 järjestettiin vetoomusvaliokunnan pyynnöstä seminaari, jonka aiheena olivat eturistiriidat sekä EU:n toimielinten ja virastojen lahjomattomuus, vastuuvelvollisuus ja avoimuus ja jossa esiteltiin eturistiriitoja ja EU:n virastoja käsittelevän tulevan tutkimuksen alustavia tuloksia; pitää valitettavana, että tämä tutkimus julkaistiin vasta tammikuussa 2020, vaikka se piti esitellä jo heinäkuussa 2019; toteaa, että se tarjoaa kattavan yleiskuvan ja analyysin niistä käytännöistä, joilla pyritään välttämään eturistiriitoja eri virastoissa, sekä suosituksia virastojen eturistiriitojen välttämiseen tähtäävien käytäntöjen valvonnan parantamiseksi; kehottaa verkostoa tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle kehityssuuntauksista, jotka liittyvät eturistiriitoja koskevien sääntöjen ja käytäntöjen soveltamiseen, sekä näitä sääntöjä ja käytäntöjä koskevista mahdollisista muutoksista;

44. panee huolestuneena merkille, että kaikki unionin virastot ja elimet eivät ole julkaisseet verkkosivustoillaan hallintoneuvostojen jäsenten, ylimmän johdon ja kansallisten asiantuntijoiden ilmoituksia sidonnaisuuksista; pitää valitettavana, että jotkin virastot julkaisevat yhä ilmoituksia eturistiriidattomuudesta; painottaa, että ei ole hallintoneuvostojen jäsenten tai johdon tehtävä julkaista ilmoituksia omasta eturistiriidattomuudestaan; kehottaa kaikkia virastoja ottamaan käyttöön yhtenäisen sidonnaisuuksia koskevien ilmoitusten mallin; korostaa, että on tärkeää perustaa riippumaton eettinen elin, joka arvioi eturistiriitoja ja pyöröovi-ilmiöön liittyviä tilanteita kaikissa unionin toimielimissä, virastoissa ja muissa elimissä; kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että kaikki kansalliset asiantuntijat julkaisevat ilmoituksen sidonnaisuuksista sekä ansioluettelonsa kyseessä olevan viraston verkkosivustolla;

45. toistaa, että jos eturistiriitoja koskevat toimintaperiaatteet eivät ole riittävän täsmälliset, ne saattavat heikentää viraston uskottavuutta; toteaa, että kaikkien tällaisten toimintaperiaatteiden lähtökohtana on säännöllisten ja riittävän tarkkojen sidonnaisuuksia koskevien ilmoitusten toimittaminen; korostaa tässä yhteydessä, että siirtyminen kohti ilmoituksia sidonnaisuuksista eturistiriidattomuusilmoitusten sijasta mahdollistaisi kattavamman valvonnan; korostaa, että sen lisäksi olisi oltava käytössä kunkin viraston kokoon ja tehtävään nähden oikeasuhteinen eturistiriitojen seurantamekanismi;

46. kehottaa kaikkia virastoja liittymään edunvalvojien avoimuusrekisteriä koskevaan toimielinten väliseen sopimukseen, josta komissio, neuvosto ja parlamentti parhaillaan neuvottelevat;

47. pitää valitettavana, että pyöröovi-ilmiön ongelmasta ei edelleenkään ole selkeitä ohjeita eikä vakiintunutta toimintalinjaa; korostaa, että tämä on hyvin tärkeä kysymys erityisesti teollisuuden kanssa toimiville virastoille; kehottaa komissiota laatimaan vahvemmat säännöt, parempaa valvontaa ja selkeämmät ohjeet lähtevän henkilöstön karenssiajoista ja muista pyöröovi-ilmiöön liittyvistä toimenpiteistä;

48. on tyytyväinen siihen, että useimmat virastot ovat antaneet ohjeet asiakirjojen antamisesta yleisön tutustuttavaksi, lukuun ottamatta Euroopan unionin elinten käännöskeskusta (CdT) sekä vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavaa eurooppalaista virastoa (eu-LISA); toteaa kuitenkin, että käännöskeskus aikoo ottaa käyttöön tätä koskevat ohjeet ja että eu-LISA aikoo kehittää sisäiset säännöt julkisiin asiakirjoihin tutustumista koskevien pyyntöjen käsittelyä varten ja että se pyrkii hyväksymään nämä säännöt vuoden 2020 aikana;

49. ilmaisee uudelleen huolensa siitä, että virastot, jotka saavat suuren osan tuloistaan teollisuuden maksamina maksuina, ovat alttiimpia eturistiriitojen ja ammatillisen riippumattomuuden vaarantumisen riskille; kehottaa virastoja ja komissiota vähentämään riippuvuutta teollisuuden maksuista;

50. kehottaa jälleen kerran virastoja ottamaan käyttöön kattavat ja laaja-alaiset toimintaperiaatteet eturistiriitojen välttämiseksi ja käyttämään ECHAn riippumattomuutta koskevia toimintaperiaatteita parhaana käytäntönä ja esimerkillisenä eturistiriitojen seuranta- ja torjuntajärjestelmänä; kannustaa kaikkia virastoja perustamaan eturistiriitoja käsittelevän neuvoa-antavan komitean;

Sisäiset kontrollit

51. panee merkille tilintarkastustuomioistuimen huomion, että kun virastot hyödyntävät toimielinten yhteisiä sopimuksia, virastot ovat edelleen vastuussa siitä, että julkisten hankintojen periaatteita sovelletaan niiden tekemissä yksittäisissä sopimuksissa, ja että virastojen sisäisillä kontrolleilla on varmistettava, että periaatteita noudatetaan;

52. toteaa, että vuoden 2018 loppuun mennessä 29 viraston hallintoneuvostot olivat hyväksyneet komission tarkistetun sisäisen valvonnan kehyksen ja 15 virastoa raportoi lisäksi kehyksen täytäntöönpanosta; kehottaa kaikkia virastoja hyväksymään ja panemaan täytäntöön sisäisen valvonnan kehyksen, jotta sisäisen valvonnan standardit vastaisivat tiukimpia kansainvälisiä standardeja ja jotta varmistettaisiin, että sisäiset kontrollit tukevat päätöksentekoa vaikuttavasti ja tehokkaasti;

53. panee tilintarkastustuomioistuimen kertomuksesta merkille, että osa virastoista ei ollut ottanut käyttöön toimintaperiaatteita, joissa olisi määritelty erityistä luotettavuutta edellyttävät tehtävät ja niihin liittyvät riskiä lieventävät kontrollit, joiden tavoitteena on pienentää henkilöstölle delegoitujen valtuuksien väärinkäytön riski hyväksyttävälle tasolle ja joiden olisi oltava vakiintunut osa sisäistä valvontaa; kehottaa näin ollen näitä virastoja hyväksymään tällaiset toimintaperiaatteet;

Muita huomautuksia

54. panee tilintarkastustuomioistuimen kertomuksesta merkille, että Euroopan pankkiviranomainen (EPV) ja Euroopan lääkevirasto (EMA), joiden toimipaikat olivat aiemmin Lontoossa, siirrettiin pois Yhdistyneestä kuningaskunnasta vuonna 2019 ja että niiden tilinpäätöksiin on kirjattu muuttokuluja koskevia varauksia; panee lisäksi merkille tilintarkastustuomioistuimen esille nostamat EMAn vuokrasopimukseen liittyvät muutokset sekä Englannin ja Walesin alioikeuden antaman tuomion; panee merkille uuden alivuokrasopimuksen tekemisen jälkeen jäljelle jääneen 465 000 000 euron ehdollisen velan ja epävarmuuden siitä, kuinka paljon virasto kaiken kaikkiaan menettää henkilöstöä uudelleensijoittamisen seurauksena; panee myös huolestuneena merkille, että tilintarkastustuomioistuin mainitsi molempien virastojen tulojen mahdollisesti vähentyvän tulevaisuudessa Yhdistyneen kuningaskunnan EU-eron vuoksi;

55. suhtautuu myönteisesti tilintarkastustuomioistuimen 12 päivänä kesäkuuta 2019 julkaiseman katsauksen nro 07/2019”Kestävyysraportoinnista: EU:n toimielinten ja virastojen tilanteen kartoitus” (Nopea tilannekatsaus); toistaa tilannekatsauksen havainnot siitä, että kerätyt ja julkaistut tiedot liittyvät pääosin siihen, miten organisaation toiminta (kuten sen sisäinen paperin tai veden käyttö) vaikuttaa kestävyyteen, eikä niinkään siihen, miten organisaatio on ottanut kestävyyden huomioon yleisstrategiassaan ja toimissaan; korostaa, että tällaisessa sisäisesti keskittyneessä raportoinnissa ei ehkä pystytä puuttumaan organisaation olennaisimpiin kysymyksiin; kehottaa kaikkia virastoja selvittämään niiden toiminnasta aiheutuvat kielteiset vaikutukset kestävyyteen ja sisällyttämään ne järjestelmällisesti kestävyysraportointiinsa;

56. kehottaa painokkaasti virastoja panemaan tilintarkastustuomioistuimen suositukset täytäntöön;

57. korostaa, että virastojen on pikaisesti keskityttävä tutkimustensa ja työnsä tulosten levittämiseen suurelle yleisölle ja pyrkimään saavuttamaan yleisö sosiaalisen median ja muiden viestintäkanavien avulla, jotta lisätään tietoisuutta virastojen toiminnasta; muistuttaa, että kansalaiset ovat yleisesti tietämättömiä virastoista jopa niissä maissa, joihin virastot ovat sijoittautuneet; kehottaa virastoja pyrkimään tavoittamaan kansalaiset tehokkaammin ja useammin;

58. korostaa Yhdistyneen kuningaskunnan Euroopan unionista eroamisen mahdollisia kielteisiä vaikutuksia virastojen organisaatioon, toimintoihin ja tileihin erityisesti suorien maksuosuuksien vähentymisen osalta; kehottaa komissiota toimimaan erittäin huolellisesti käsitellessään virastojen riskien ehkäisemistä ja vähentämistä;

59. pitää myönteisenä, että on perustettu Euroopan työviranomainen (ELA), jonka perustamisasetus tuli voimaan maaliskuussa 2018 ja joka aloitti toimintansa lokakuussa 2019; korostaa tarvetta varmistaa, että sen perustamista varten on varattu riittävästi varoja; pitää kiinni siitä, että rahoitusta ei voida toteuttaa kohdentamalla uudelleen muiden työllisyys- ja sosiaaliasioiden alan virastojen ja budjettikohtien määrärahoja ja että ELA tarvitsee uutena elimenä uusia resursseja voidakseen toimia sujuvasti; korostaa erityisesti, että ELAn perustaminen ei saisi johtaa Euroopan työnvälitysverkoston (Eures-verkosto) resurssien ja valmiuksien vähenemiseen, koska Eures-verkostolla on keskeinen asema unionin kansalaisten keskuudessa työvoiman liikkuvuuden edistämisessä ja se tarjoaa palveluja ja kumppanuuksia työnhakijoille ja työnantajille, julkisille työvoimapalveluille, työmarkkinaosapuolille ja paikallisviranomaisille; korostaa siksi, että sekä ELAn että Eures-verkoston budjettikohdat on pidettävä selkeästi erillään toisistaan;

60. huomauttaa, että ELA auttaa varmistamaan, että työvoiman liikkuvuutta ja sosiaaliturvan yhteensovittamista koskevat unionin säännöt pannaan tehokkaasti ja oikeudenmukaisesti täytäntöön, auttaa kansallisia viranomaisia tekemään yhteistyötä näiden sääntöjen täytäntöönpanon valvomiseksi ja helpottaa kansalaisten ja yritysten mahdollisuuksia hyötyä sisämarkkinoista; katsoo, että vaikka neljän viraston (Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus (Cedefop), Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö (Eurofound), Euroopan koulutussäätiö (ETF) ja Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto (EU-OSHA)) toiminta keskittyy pääasiassa tutkimukseen, niistä voisi olla hyötyä ELAn työn tukemisessa ja edistämisessä;

61. korostaa, että avoimuus ja kansalaisten tietoisuus virastojen olemassaolosta ovat keskeisiä tekijöitä virastojen demokraattisen vastuuvelvollisuuden kannalta; pitää ensiarvoisen tärkeänä virastojen resurssien ja tietojen helppokäyttöisyyttä; kehottaa siksi arvioimaan, miten tietoja ja resursseja esitetään tällä hetkellä ja miten niitä asetetaan saataville sekä missä määrin ne ovat kansalaisten mielestä helposti yksilöitävissä, tunnistettavissa ja käytettävissä;

62. suosittaa, että kaikki virastot kiinnittävät huomiota yleisöviestintään ja toimintansa tunnetuksi tekemiseen, koska kansalaiset eivät usein ole tietoisia niiden olemassaolosta ja toiminnasta;

63. kannustaa unionin virastoja harkitsemaan, että ne hyväksyisivät perusoikeusstrategian, johon sisältyisi viittaus perusoikeuksiin käytännesäännöissä, joissa voitaisiin määritellä henkilöstön tehtävät ja koulutus; kannustaa perustamaan mekanismeja, joilla varmistetaan, että mahdollinen perusoikeuksien rikkominen havaitaan ja siitä raportoidaan ja että tällaisten rikkomisten riskit saatetaan nopeasti viraston tärkeimpien elinten tietoon; kannustaa perustamaan tarvittaessa toimen perusoikeusvastaavalle, joka raportoisi suoraan hallintoneuvostolle, (jotta varmistettaisiin tietynasteinen riippumattomuus muusta henkilöstöstä) sen takaamiseksi, että perusoikeuksiin kohdistuviin uhkiin puututtaisiin välittömästi ja organisaation perusoikeuspolitiikkaa päivitettäisiin jatkuvasti; kannustaa kehittämään säännöllistä perusoikeuskysymyksiä koskevaa vuoropuhelua kansalaisyhteiskunnan järjestöjen ja asiaankuuluvien kansainvälisten järjestöjen kanssa; kannustaa ottamaan perusoikeuksien noudattamisen keskeiseksi osatekijäksi viraston ulkoisten toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön ehdoissa, myös erityisesti sellaisten kansallisten hallintojen edustajien kanssa, joiden kanssa ne tekevät operatiivista yhteistyötä;

64. kannustaa kaikkia oikeus- ja sisäasioiden alan virastoja harkitsemaan rekisteröitymistä ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään (EMAS) niiden ympäristönsuojelun tason parantamiseksi.

65. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman vastuuvapausmenettelyn kohteena oleville erillisvirastoille, neuvostolle, komissiolle ja tilintarkastustuomioistuimelle sekä huolehtimaan sen julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* (L-sarja).